

Saksdokumenter

Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råd 29.-30. mai 2012

Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råds arbeidsutvalg 18. september 2012

Protokoller

1. Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råd 29.-30. mai 2012

Forslag til vedtak

Protokollen ble godkjent.

2. Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råds arbeidsutvalg 18. september 2012

Forslag til vedtak

Protokollen tas til etterretning.

Protokoll Mellomkirkelig råd (MKR) 29.-30.05.2012 Kirkens hus, Oslo

Til stede:

Kjetil Aano (leder), Leif Christian Andersen, Marianne H. Brekken (under sakene 16, 17 (CPCE og KV), 20, 21, 22, 23 og 25), Eleanor Brenna, Helga Haugland Byfuglien (LVF-representant) (under sakene 17 (LVF, NKR og Porvoo), 24 og 26), Stephanie Dietrich (TN-leder) (under sakene 16, 17, 21 og 23), Kjetil Drangsholt, Kjetil Fretheim (KISP-leder) (under sakene 17 (KV), 20, 22 og 25), Cathrine Waaler Halstensen, Hilde Nygaard Ihle, Oddhild Johnsen Klevberg, Jenny Skumsnes Moe (LVF-representant), Kjell Nordstokke, Erling J. Pettersen (BMs representant) (unntatt sakene 17 (KV), 20 og 22), Erlend Rogne (KEK-representant) (under sakene 17 (KV), 20, 21, 22 og 25), Kristine Sandmæl, Elise Sandnes (KEK-representant) (unntatt sakene 18, 19, 27, 28 og 29), Andreas Henriksen Aarflot og Ann-Mari Aas

Forfall:

Anne Marie Helland (KNs representant)

Til stede fra sekretariatet:

Berit Hagen Agøy (generalsekretær), Liv Janne Dehlin, Beate Fagerli, Knut Hallen, Estrid Hessellund, Jens-Petter Johnsen, Susanne Lende og Einar Tjelle

Som vanlig ble hver sak presentert av en saksordfører. Møtet ble ledet av MKRs leder Kjetil Aano.

Ved begynnelsen av møtet den 29. mai var det et seminar med presentasjon av Mellomkirkelig råd.

Saksliste

- Sak MKR 16/12: Protokoller
- Sak MKR 17/12: Saker i de økumeniske organisasjonene
- Sak MKR 18/12: Orienteringssaker
- Sak MKR 19/12: Referatsaker
- Sak MKR 20/12: «Rettferdig fred» – oppfølging av Jamaica fram til Kirkenes Verdensråds generalforsamling
- Sak MKR 21/12: Oppfølging av KM-saken «Den norske kirke som evangelisk-luthersk kirke i økumenisk kontekst»
- Sak MKR 22/12: Oppfølging av KM-saken «Misjon til forandring – Utfordringene fra Edinburgh 2010»
- Sak MKR 23/12: CPCEs generalforsamling 2012
- Sak MKR 24/12: Revisjon av Styringsdokument for Mellomkirkelig råds Midtøstenarbeid
- Sak MKR 25/12: Omorganisering av KEK
- Sak MKR 26/12: Årsrapport og regnskap for Den norske kirkes nord/sør-informasjon (KUI) 2011
- Sak MKR 27/12: Oppnevning av medlemmer til Rådsmøtet i Norges Kristne Råd fra 2012 til KM 2016
- Sak MKR 28/12: Møteplan 2013
- Sak MKR 29/12: Valg av nestleder for to år og arbeidsutvalg fra 2012 til KM 2016
- Sak MKR 30/12: Eventuelle uttalelser

MKR 16/12   Protokoller

---

1. Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råd 29. februar-1. mars 2012

Vedtak

Protokollen ble godkjent.

2. Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råds arbeidsutvalg 29. mars 2012

Vedtak

Protokollen tas til etterretning.

MKR 17/12   Saker fra de økumeniske organisasjonene

Norges Kristne Råd (NKR)

Vedtak

Mellomkirkelig råd tar følgende saker til orientering:

1. Protokoll fra styremøte i Norges Kristne Råd 01.05.2012
2. Rapport fra Norges Kristne Råds studietur til Roma 1.–6. mai 2012 (muntlig)

Kirkenes Verdensråd (KV)

Vedtak

Mellomkirkelig råd tar følgende saker til orientering:

Dokumentet *One Baptism: Towards mutual Recognition*

Misjonsdokument fra KV: "*Together towards life: Mission and evangelism in changing landscapes*"

Rapport fra KVs misjonskonferanse, Manila, mars 2012

Invitation to The annual meeting of Nordic -Baltic Faith and Order, Oslo, September 2012

Rapport fra KVs Working Together- og Round Table-møter i Genève mai 2012
(muntlig)

Community of Protestant Churches in Europe (CPCE)

Vedtak

Mellomkirkelig råd tar følgende saker til orientering:

1. Rapport fra konferansen "Where We Dwell in Common", Assisi, 17.-20.4.2012
2. Rapport fra møtet i CPCE-presidiet, Wien, 6.-8.5.2012

Porvoo

Vedtak

Mellomkirkelig råd tar følgende saker til orientering:

1. Porvoo Consultation on Diaspora and Migration – Communiqué
2. Report of the Porvoo Consultation on Diaspora and Migration Uppsala, Sweden, March 21–24, 2012

Det lutherske verdensforbund (LVF)

MKR's behandling:

Biskop Helga Haugland Byfuglien orienterte muntlig fra konsultasjonen for europeiske kirkeledere i Ostrava. Reformasjonsmarkeringen i 2017, samlivsdebatten og det diakonale arbeidet var blant de viktigste sakene som ble behandlet. Hun orienterte også om hvilke saker som skulle opp på LVF's rådsmøte i juni i Bogatá, Colombia.

- LVF's fokus på at 500-årsmarkeringen av reformasjonen blir en global og økumenisk markering, er viktig. Fokus må være på kontekstualitet og transkontekstualitet med en gjensidig forpliktelse på hverandre.
- Seksualitet og ekteskap er et brennbart tema i økumeniske organisasjoner. Et mulig innsteg til dialogen kan være å ta opp «hat/vold i nære relasjoner», fordi en her kunne komme til enighet om noe som ikke må forekomme.
- Lund-rapporten fra 2007 er et dokument som kom ut av en konfliktfylt situasjon. Her finnes nyttig læring om måten en tilnærmer seg vanskelige tema på.

Vedtak

Mellomkirkelig råd tar følgende saker til orientering:

1. Hilsen og foredrag ved generalsekretær Martin Junge.
2. Muntlig rapport fra European Church Leadership Consultation, Ostrava, Tsjekia, mai 2012: «With Passion for the Church and for the World».

Økumenisk samarbeid i Norden

MKR's behandling:

I forslaget er det noen uklarheter med hensyn til ansvarshavende på enkelte samarbeidsområder. Mellomkirkelig råd vurderer det likevel som klart at de nordiske kristne rådene tar det overordnede ansvar for et bedret samarbeid med mindre byråkrati.

Vedtak

Mellomkirkelig råd støtter forslaget til omorganisering av det nordiske økumeniske samarbeidet.

MKR 18/12   Orienteringssaker

---

1. Dalit-saken
2. Oppfølging av KM-sak «Skaperverk og bærekraft - revidert prosjektplan»
3. Asylsaker
4. Den norske kirkes ordning etter 2013

MKR-18/12 Vedtak:

Mellomkirkelig råd tar sakene til orientering.

MKR 19/12   Referatsaker

---

1. Protokoll fra møte i kontaktgruppa mellom Islamsk Råd Norge (IRN) og Mellomkirkelig råd for Den norske kirke 14. februar 2012 (u.off. § 14.1)
2. Referat fra møte i Samarbeidsråd Menighet og Misjon (SMM) 14. desember 2011 og 14. mars 2012
3. Referat fra møte i Nådens fellesskap 8. mars 2012
4. Referat fra årsmøte og rådsmøte i Samarbeidsrådet for tros- og livsynssamfunn (STL) 28. mars 2012
5. Protokoll fra Kirkerådets møte 15.-16. mars 2012 og 2.-3. mai 2012
6. Protokoll fra møte i KUIs prosjektkomité 5. mars 2012 og 7. mai 2012
7. Protokoll fra Teologisk nemnd 29.-30. mars 2012

MKR-19/12 Vedtak:

Mellomkirkelig råd tar referatsakene til orientering.

MKR 20/12   «Rettferdig fred» – oppfølging av Jamaica fram til Kirkenes Verdensråds generalforsamling

---

MKR's behandling:

Kjetil Fretheim, leder av KISP, meldte at det er ønskelig at MKR presiserer og avklarer «rettferdig fred»-begrepet i forhold til f.eks. klimarettferdighet, økonomisk rettferdighet, fattigdom og forsoning. Viktige områder for oss kan også forberedes som workshops på KV's generalforsamling. Frist for forslag til workshops er for øvrig i oktober 2012.

MKR kom med følgende innspill i saken:

- Arbeid med urfolk og forsoningsmomentet.
- Sammenheng mellom diakoni og misjon.
- Igangsetting av et arbeid med å avklare de teologiske, politiske og praktiske-kirkelige dimensjonene ved begrepet «rettferdig fred».

- Be de sentralkirkelige råd om å innarbeide rettferdig fred som en tverrgående dimensjon i sitt arbeid med tanke på å berike og fornye kirkens trosopplæring, diakoni, gudstjenesteliv mm.
- Utfordre norske myndigheter til arbeid med utviklingsmål som forplikter verdenssamfunnet på å eliminere fattigdom innen 2030.

MKR-20/12 Vedtak:

Mellomkirkelig råd tar saken til orientering og ber sekretariatet ta med innspillene som kom fram på møtet, i den videre planleggingen fram mot KV's generalforsamling i 2013.

MKR 21/12   Oppfølging av KM-saken «Den norske kirke som evangelisk-luthersk kirke i økumenisk kontekst»

MKR-21/12 Vedtak:

1. Mellomkirkelig råd vil påpeke nødvendigheten av å tydeliggjøre de internasjonale og økumeniske perspektivene i arbeidet med kirkeordning.
2. Mellomkirkelig råd vil framheve betydningen av de innspillene som LVFs generalsekretær Martin Junge kom med i forhold til arbeidet med 500 års-markeringen av reformasjonen

MKR 22/12   Oppfølging av KM-saken «Misjon til forandring – Utfordringene fra Edinburgh 2010»

MKR's behandling:

MKR kom med følgende innspill i saken:

1. **Oppfølgingen må gå gjennom bispedømmene.** MKR bør be bispedømmene ta temaene opp på prostisamlinger, stiftsdager etc.
2. **Bygge videre på den misjonsforståelsen som ble formidlet gjennom KM 07/12.** Finne et språk som gjør det er mulig å snakke om misjon i det offentlige rom - i forhold til sår og vanskeligheter med misjon.
3. **Viktig å nyansere i forhold til «fortidens synder».** Snakke sant om både det positive og det negative i kirke- og misjonshistorie. *Holistisk misjon* er ikke noe nytt, men vi må få denne forståelsen ned på grasrota.
4. **Vurdere å bruke nettressurser istedenfor eller i tillegg til hefter.** Vurdere å oversette Oslokoalisjonens «Ground Rules for Missionary Activities».

5. **Spørsmålet om forsoningsprosesser** (jf. vedtak 4 b). Oslo-markeringen av «Edinburgh 2010» følges opp i samarbeid med Samisk kirkeråd og misjonsorganisasjonene.

Andre momenter:

- Unge kirkers avhengighet av misjonsorganisasjonene kontra samarbeid med andre lokale kirker.
- Viktig at ikke norsk kirke/misjon definerer «forsoningsprosessene», da blir det et nytt overgrep.

6. **Få fram eksempler på misjon som frigjørende.**

MKR-22/12 Vedtak:

Mellomkirkelig råd tar saken til orientering og ber sekretariatet ta med innspillene som kom fram på møtet, i arbeidet med en oppfølgingsplan av KM-sak 07/12: *Misjon til forandring - Utfordringene fra Edinburgh 2010.*

MKR 23/12   CPCEs generalforsamling 2012

MKR-23/12 Vedtak:

1. Mellomkirkelig råd merker seg de ulike synspunktene som kom fram i den muntlige orienteringen fra det nordeuropeiske forberedelsesmøtet 26.-27. april 2012 i Oslo til CPCEs generalforsamling.
2. Mellomkirkelig råd vil be den norske delegasjonen støtte CPCEs arbeid med å videreutvikle sin kjernevirksomhet, også i forhold til de øvrige økumeniske organisasjonene.
3. Mellomkirkelig råd tar Rapport fra konferansen "Where We Dwell in Common", Assisi, 17.-20.4.2012, og Rapport fra møtet i CPCE-presidiet, Wien, 6.-8.5.2012, til orientering.

**MKR 24/12   Revisjon av Styringsdokument for Mellomkirkelig
råds Midtøstenarbeid**

MKR's behandling:

Einar Tjelle orienterte muntlig fra møtet i The Coordination Committee for Cooperation between the ELCJHL and Overseas Partners (COCOP) 6.-10. mai 2012. Innspill til dokumentet fra Komiteen for internasjonale spørsmåls maimøte ble lagt fram på møtet.

- En må sørge for presise formuleringer i forhold til å unngå boikott.
- Det er viktig å få inn «folk»-begrepet, at det her er snakk om ett folk.
- Å snakke om diapraksis, for eksempel i forhold til Augusta Victoria sykehus, er spennende.
- Få inn forslag fra KISP, særlig med tanke på turisme.
- Nevne at det er viktig med økt engasjement i Nord-Afrika, for eksempel Egypt.

MKR-24/12 Vedtak:

Mellomkirkelig råd takker for dokumentet og vedtar Styringsdokument for Mellomkirkelig råds Midtøstenarbeid 2012–14 med de endringene som kom fram i møtet.

MKR 25/12   Omorganisering av Konferansen av Europeiske Kirker (KEK)

MKR's behandling:

Elise Sandnes redegjorde for den aktuelle situasjonen for KEK og for arbeidet med ny struktur. KEK består av 120 ulike kirker, og er mye bredere sammensatt både økumenisk og geografisk enn CPCE. De katolske er ikke med, men mye samarbeid med dem. Hun understreket at det er spenninger i organisasjonen og en vanskelig økonomi, særlig etter siste generalforsamling i Lyon. Det er en kompleks organisasjonsstruktur. Vi ønsker derfor revisjonsarbeidet velkomment.

Fra samtalen ble det understreket at revisjonsdokumentet har påfallende lite referanser til kirke og tro, og er blitt et «sekulært organisasjonsbetydning» dokument. Det ble også etterspurt om de justeringene vi foreslår, betyr reell innsparing, og om det er forsvarlig med bare to dagers generalforsamling i framtiden. Med et svakt teologisk språk; er KEK i stand til å være en profetisk røst i dagens Europa? En relevant og forbedret organisasjon må være målet.

MKR-25/12 Vedtak:

Mellomkirkelig råd takker for arbeidet som er gjort med høringssvaret fra Den norske kirke, og vedtar forslaget til høringssvar med følgende to tilføyelser:

- En kommentar om nødvendigheten av at KEKs relasjon til de øvrige økumeniske organisasjonene (blant annet KV, LVF, CPCE) blir gjennomgått og drøftet.
- En ber KEK om å styrke den ekklesiologiske og missiologiske basisen.

MKR-26/12 Vedtak:

1. Mellomkirkelig råd takker og uttrykker anerkjennelse til Estrid Hessellund for arbeidet hun har gjort gjennom mange år som daglig leder.
2. Mellomkirkelig råd godkjenner KUIs årsrapport og regnskap 2011.

MKR-27/12 Vedtak:

Mellomkirkelig råd foreslår for Kirkerådet følgende oppnevning av medlemmer til Rådsmøtet i Norges Kristne Råd fra Den norske kirke fra 2012 til KM 2016:

Representanter:	Varaer:
De 11 representantene i MKR fra bispedømmene	Varaene i MKR
MKR's leder	MKR's nestleder
Kirkerådets leder	KR's nestleder
Biskop foreslått av Bispemøtet	Domprosten i vedkommende bispedømme
Tre medlemmer av Kirkerådet (oppnevnt av KR)	Tre medlemmer i Kirkerådet (oppnevnt av KR)

MKR-28/12 Vedtak:

Mellomkirkelig råd vedtar følgende møteplan for rådsmøtene 2013:

1. møte:

Tirsdag 5.-torsdag 7. mars

2. møte:

Torsdag 5.-fredag 6. september

3. møte:

Onsdag 27.-torsdag 28. nov.

MKR's behandling:

Det ble foretatt skriftlige valg på nestleder, medlemmer og varamedlemmer til MKR/AU, og loddtrekning til 2. varaplassen (ved likt stemmetall).

Følgende kandidater til nestleder til MKR ble presentert:

Eleanor Brenna
Cathrine Waaler Halstensen

Følgende kandidater til medlemmer til MKR/AU ble presentert:

Cathrine Waaler Halstensen
Kristine Sandmæl
Andreas Henriksen Aarflot
Ann-Mari Aas

Følgende kandidater til varamedlem til MKR/AU ble presentert:

Leif Christian Andersen
Kjetil Drangsholt

- Kristine Sandmæl og Ann-Mari Aas som ikke ble valgt som medlemmer, stilte også til valg som vara.

MKR-29/12 Vedtak:

1. Mellomkirkelig råd velger Eleanor Brenna som nestleder i Mellomkirkelig råd for to år.
2. Mellomkirkelig råd velger følgende som medlemmer og varamedlemmer i arbeidsutvalget (i tillegg til leder, nestleder og representanten fra BM):

Andreas Henriksen Aarflot
Cathrine Waaler Halstensen
1. vara: Kjetil Drangsholt
2. vara: Kristine Sandmæl

Det ble lagt fram et forslag til uttalelse om situasjonen i Syria. Uttalelsen er vedlagt protokollen.

MKR-30/12 Vedtak:

Mellomkirkelig råd vedtar uttalelsen om situasjonen i Syria.

Neste møte i MKR: **22.-23. november 2012 på Kirkens hus, Oslo.**

Vedlegg: Uttalelse om situasjonen i Syria

Uttalelse om situasjonen i Syria

Mellomkirkelig råd for Den norske kirke har vært samlet til møte i Oslo 29.-30. mai 2012 og har vedtatt følgende uttalelse:

Mellomkirkelig råd for den norske kirke (MKR) er svært bekymret over situasjonen i Syria. Brutaliteten mot og drapene på uskyldige sivile sjokkerer og gjør oss opprørte og triste. Vi vil uttrykke vår dypeste medfølelse med alle de familier som har mistet sine barn og andre kjære.

MKR oppfordrer kristne i Norge til å ta befolkningen i Syria med i sine forbønner. La oss be om at de ansvarlige stopper voldshandlingene umiddelbart slik at liv kan bli spart. La oss også be om at kirkelederne i Syria får styrke og klokskap til å håndtere den krevende situasjonen riktig, slik at kirkene kan bidra til forsoning og rettferdig fred. Vi vil stå sammen med dem i det verdensvide kirkelige fellesskapet og omslutte dem med våre bønner.

MKR vil uttrykke tillit til at norske myndigheter gjør alt de kan gjennom FN og andre organer for å bidra til at konfliktene blir løst med fredelige midler. Vi ber om at den humanitære beredskap opprettholdes slik at en hardt prøvet befolkning får dekket akutte humanitære og sikkerhetsmessige behov. Vi ber også om at nødvendige ressurser stilles til disposisjon for humanitære organisasjoner som arbeider blant syriske flyktninger.

Oslo, 30. mai 2012

Protokoll Mellomkirkelig råds arbeidsutvalg (MKR/AU) 18. september 2012 Kirkens hus, Oslo

Til stede:

Kjetil Aano (leder), Eleanor Brenna, Anne Lise Ådnøy (vara for Erling J. Pettersen, representant for Bispemøtet), Andreas Henriksen Aarflot

Gjest:

Knud Jørgensen (sak 20, pkt.14)

Forfall:

Kjetil Drangsholt, Cathrine Waaler Halstensen, Erling J. Pettersen

Til stede fra sekretariatet:

Berit Hagen Agøy, Beate Fagerli (under sak 23), Knut Hallen (under sak 20), Einar Tjelle

Saksliste

- Sak MKR/AU 19/12: Protokoller**
- Sak MKR/AU 20/12: Orienteringssaker**
- Sak MKR/AU 21/12: Rapporter**
- Sak MKR/AU 22/12: MKR-møtet 22.-23. november 2012**
- Sak MKR/AU 23/12: Den norske kirkes søsterkirkerelasjoner**
- Sak MKR/AU 24/12: Innspill til Årsplaner 2013**
- Sak MKR/AU 25/12: KV's generalforsamling – forberedelser**
- Sak MKR/AU 26/12: Evt. Kirkemøtesaker**
- Sak MKR/AU 27/12: Møte i LVFs Nasjonalkomité 18. september 2012**
- Sak MKR/AU 28/12: Romfolket**
- Sak MKR/AU 29/12: Møteplan 2013 for MKR/AU**
- Sak MKR/AU 30/12: Eventuelt**

Kort åpning ved Kjetil Aano.

MKR/AU 19/12   Protokoller

---

1. Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råds arbeidsutvalg 29. mars 2012

Vedtak

Protokollen ble godkjent.

2. Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råd 29.-30. mai 2012

Vedtak

Protokollen tas til etterretning og oversendes MKR til godkjenning.

MKR/AU 20/12   Orienteringssaker

---

1. Sør-Sudan og Sudan
2. "Ekumenik i Norden"; Proposal for the future of Nordic ecumenism
3. Forslag til kandidater til UNE
4. Program for Vennskapsseminar i Stavanger 19.-20. oktober 2012
5. Rapport fra møte i Kirkenes Verdensråds sentralkomiteé (*mundlig*)
6. Planer for kirkeordningsseminarer (sammen med BM) (*mundlig*)
7. Rapport fra møte i Ecumenical Disability Advocates Network (EDAN) 10.-14. september 2012 (*mundlig*)
8. Rapport fra Nordisk/Baltisk nettverksmøte i KVs Faith & Order 10.-11. sept. 2012 (*mundlig*)
9. Arbeid med klimaspørsmål (*mundlig*)
10. Rapport fra religionsdialogseminar 27.-30. aug. 2012, København (*mundlig*)
11. Hefte fra Norsk teologisk samtaleforum, NKR om gudstjenesten i kristne kirker og trossamfunn i Norge
12. Besøk fra Coptic Evangelical Organization for Social Services (CEOSS), Egypt, her sist uke.
13. Sluttrapporten fra Religion og Utvikling ble lansert sist uke. MKRs generalsekretær har sittet i referansegruppa.
14. KVs misjonsdokument: « Together Towards Life: Mission and Evangelism in Changing Landscapes »

MKR/AUs behandling:

Ad 1: Det er gledelig at NKR nå kommer til å gjenoppta pastoralutvekslingen og styrke kontakten med de økumeniske kirkerådene i Sudan og Sør-Sudan i den kritiske situasjonen landene er i.

Ad 2: Se også behandlingen i MKR i mai. MKR/AU mener at nettverkene som et grunnprinsipp må kunne administrere seg selv. Det årlige nordiske sekretærmøtet og de kristne rådene bør være tilstrekkelig for å koordinere nettverkene. Likevel er vi villige til å støtte en koordinator i en delstilling knyttet til ett av de kristne rådene, men kun med et mindre «symbolsk beløp».

Ad.3: MKR/AU hadde et par forslag til navn. Sekretariatet følger disse opp.

Ad 14. KVs misjonsdokument «Together Towards Life: Mission and Evangelism in Changing Landscapes» ble delt ut i møtet).

Knud Jørgensen innledet til samtale. Momenter fra hans innledning og samtalen tas med i sekretariatets videre oppfølging av saken fram mot MKRs møte i november. Misjonsdokumentet vil bli behandlet i sammenheng med forberedelsene til KVs generalforsamling.

Vedtak:

Mellomkirkelig råd tar sakene til orientering.

MKR/AU 21/12   Rapporter

Rapport nr. 20/2012   **Camilla Ravnsborg Aschjem**
Rapport fra Arms Trade Treaty (ATT)-konsultasjoner 28. mai-1. juni 2012 i Cape Town, Sør-Afrika

Rapport nr. 22/2012   **Gerd Marie Ådna**
Rapport fra CEC CCEE Ad Hoc-møte om religionsdialog 26.-27. april 2012 i Paris

Rapport nr. 23/2012   **Trond Bakkevig**
Rapport fra reise til Jerusalem 4.-5.7.2012 (u.off. §24.3)

Rapport nr. 27/2012   **Christine H. Aarflot**
Rapport fra internasjonalt økumenisk seminar: "What To Do About 2017? The Ecumenical Challenge of an Anniversary", Strasbourg, Frankrike, 4.-11. juli 2012

Rapport nr. 30/2012   **Camilla Ravnsborg Aschjem**
Rapport fra møte om Arms Trade Treaty (ATT) 14.-19. juli og 27.-28. juli 2012 i New York

Vedtak:

Rapportene tas til orientering.

MKR/AU 22/12   MKR-møtet 22.-23. november 2012

MKR/AUs behandling:

Saker fra de økumeniske organisasjonene vil være en hovedsak på dette møtet. Det er viktig å bruke tid både på oppsummering av generalforsamlingen i Community of

Protestant Churches in Europe (CPCE) samt forberedelsene til neste års generalforsamlinger i KV og Konferansen av europeiske kirker (KEK).

Det ble poengtert at MKR bør få de samme sakspapirer som Kirkerådet får om arbeidet med kirkeordning. Sekretariatet bes om å vurdere om kirkeordning bør være en egen sak på MKRs novembermøte eller om den kan bakes inn i sak 40/12.

Vedtak:

MKR/AU godkjenner den foreslåtte sakslisten for MKR-møtet 22.-23. november 2012 med forbehold om eventuelle tilleggssaker.

MKR/AU 23/12   Den norske kirkes søsterkirkerelasjoner

MKR/AUs behandling:

MKR/AU anbefaler at nye avtaler med søsterkirkene består av:

- En overordnet avtaletekst (som gjelder f.eks. 8 år)
- Konkret handlingsplan (de nærmeste 1-3 årene)

En fornyelse av avtalen med Den evangelisk lutherske kirke i Brasil (IECLB) haster mest. Om dette kan ferdigstilles i løpet av et halvår, kan det være en god idé om denne avtalen kan undertegnes på kommende Kirkemøte i april 2013.

Selv om Borg bispedømme har en god samarbeidsavtale med ELCJHL, bør det være en samarbeidsavtale også på nasjonalt plan. Dette på bakgrunn av ELCJHLs sentrale plass i vår Midtøsten-strategi og kirkens viktige «plassering» i forhold til de økumeniske organisasjonene. Her må det være en god kontakt med Borg bispedømme.

Vedtak:

1. MKR/AU ber sekretariatet utarbeide forslag til ny avtaletekst med IECLB til MKRs rådmøte i november 2012. Avtalen bør bygge på momenter og forslag fra evalueringsmøtet 24. august 2012 og utarbeides i samråd med IECLB og de aktuelle partnere.
2. MKR/AU ber sekretariatet utarbeide forslag til formell avtale mellom Dnk på sentralt plan og ELCJHL i samarbeid med Borg bispedømme til MKRs rådmøte i november 2012.
3. MKR/AU ber sekretariatet om å forberede en evaluering av avtalen med ELCSA i samarbeid med ELCSA, NMS og Kirkens Nødhjelp. Evalueringen skal ligge til grunn for en eventuell fornyelse av avtalen. MKR ber sekretariatet om legge forslag til ny avtaletekst frem for rådet høsten 2013.

MKR/AU 24/12 Innspill til årsplaner 2013

Sakspapiret listet disse hovedsakene for 3013:

- KVs generalforsamling (KM-sak 2013 – inkludert «Rettferdig fred»-oppfølging)
- KEKs generalforsamling (KM-sak 2013)
- Relasjonene til søsterkirkene – evaluering og fornyelse av avtaler
- Dnks evangelisk-lutherske selvforståelse (Reformasjonsjubileet 2017 og økumenisk handlingsplan)
- Teologisk refleksjon inn i arbeidet med ny kirkeordning
- Oppfølging Stålsettutvalget
- Nytt prinsippdokument om kirkens menneskerettighetsengasjement (KM-sak 2014)
- Klimavalg 2013
- Oppfølging KM-saken om misjon
- Abrahams barn-tur til Midtøsten
- Sak til KM 2014 om religiøst mangfold, religionsdialog i menighetene
- Styrke kontakten til bispedømmene

MKR/AUs innspill

- MKR/AU ser betydningen av at sekretariatet har oppmerksomheten sin på en rekke relevante områder.
- MKR/AU understreket i sin samtale at forberedelse og oppfølging i forhold til generalforsamlingene i KV og KEK er spesielt viktig neste år.
- Det ble også understreket at det er mange gode og viktige dokumenter fra de økumeniske organisasjonene på tema som diakoni, misjon, kirkeforståelse, reformasjonen etc. Disse temaene og dokumentene er arbeidskrevende men nyttige å arbeide med og kople til relevante prosesser i kirken, som f.eks. trosopplæringen og arbeidet med kirkeordning.
- Viktig å følge opp det nylig vedtatte styringsdokumentet for Midtøsten.
- Generelt er det viktig (også) for MKR å ha et blikk på et «utvidet og helhetlig diakonibegrep». Hva tenker vi om oppfølging av diakonisaken fra KM i 2007? Mye har skjedd de siste årene med tanke på blant annet helhetsforståelsen her.
- «Økologisk økonomi» og «økoteologi» er to viktige perspektiver som berører flere av MKRs arbeidsfelt.
- Økumeniske implikasjoner etter samlivsutredningen som trolig kommer i høst, kan det være nødvendig å jobbe med i 2013. Her er også erfaringene fra LVFs arbeid med dette nyttig å dra veksler på.

Vedtak:

MKR/AU ber sekretariatet arbeide videre med årsplanen ifølge de innspillene som kom fram i samtalen.

MKR/AU 25/12   KVs generalforsamling – forberedelser

MKR/AUs behandling:

Kjetil Aano rapporterte muntlig fra KVs sentralkomitémøte på Kreta 27.8.–5.9.2012. Skriftlig rapport vil foreligge til neste møte i MKR.

MKR/AU ble invitert til å komme med innspill til temaer for seminarer og aktuelle workshops til KVs generalforsamling 2013.

I samtalen ble blant annet følgende temaer foreslått:

- Workshop med urfolkperspektiv
- Workshop med Changemaker (MKRs Marianne Brekken er delegat)
- «Syng Håp»-seminar
- Seminar om erfaringer med «grønn kirke»
- Religionsdialog og diapraksis. Tema: «religiøs ekstremisme». Evt. samarbeid med Islamsk Råd Norge
- Fredsseminar i samarbeid med feltprestkorpset. Rettferdig krig – rettferdig fred, evt. drone-tematikk, kan være en av flere aktuelle problemstillinger koplet til hovedtemaet.

Vedtak:

MKR/AU ber sekretariatet arbeide videre med disse innspillene.

MKR/AU 26/12   Eventuelle Kirkemøtesaker

MKR/AUs behandling:

MKR/AU diskuterte mulige KM-saken fra MKR de neste år:

MKR/AU slutter seg til forslaget fra ledergruppa i KR om at økumeniske generalforsamlinger blir en sak på KM 2013. Sekretariatet avklarer i samråd med KR's direktør hva slags innretning saken skal ha i 2013.

På Kirkemøtet i 2014 vil det være naturlig å ha en større sak om oppfølgingen av de økumeniske generalforsamlingene.

MKR/AU er usikre på timingen i forhold til respons på Stålsettutvalgets innstilling. Kirkemøtet i 2013 kommer litt for raskt i forhold til en forsvarlig saksbehandling.

Arbeidet med saken om «Kirken og menneskerettighetene» er i gang satt og bør opp på KM 2014.

Det er behov for ny veiledning og nye føringer på religionsdialog og mangfold i menighetene.

UKMs tema om trosfrihet og religiøse minoriteter, er et annet viktig tema, som evt. kan inkluderes i saken om KV/KEK.

Vedtak:

1. MKR/AU ber MKR forberede en sak om «Økumeniske generalforsamlinger i 2013» (KV og KEK) til KM 2013.
2. MKR/AU foreslår at sekretariatet arbeider videre med disse forslagene til KM-saker i 2014 og legger fram et forslag til MKR-møtet i november 2012:
  - Oppfølging av økumeniske generalforsamlinger
  - Prinsippdokument om menneskerettigheter
  - Religiøst mangfold
  - Trosfrihet og religionsdialog

MKR/AU 27/12. Møte i LVFs Nasjonalkomité

MKR/AUs behandling:

MKR/AU gikk kort igjennom sakslista for møtet i LVF Nasjonalkomité (i Østre Frikirke senere samme dag) og hadde en kort samtale om hva som er viktig å fokusere på fra Den norske kirkes side.

Vedtak:

Ingen.

MKR/AU 28/12 Romfolket

MKR/AUs behandling:

MKR/AU anbefaler å bruke tid på denne viktige saken for å kunne få en forsvarlig saksbehandling i en svært kompleks sak. Følgende bør tas hensyn til:

- Dnks tidligere arbeid med problematikken knyttet til tatere (ref. KM-sak)
- Lokalmenigheters erfaringer
- Diakonale organisasjoner, f.eks. Kirkens Bymisjons arbeid
- Økumenisk arbeid med romfolk i Europa (bl.a. i LVF og CCME)

Det er videre viktig både å «fortelle noen gode historier» og ta opp noen av de vanskelige og sensitive spørsmålene, samt reflektere etisk. I en prosess fram mot behandling i neste MKR-møte er det ønskelig med et nært samarbeid med Samisk Kirkeråd. Saken må også behandles i KISP som fagutvalg for menneskerettigheter og migrasjon.

Vedtak:

MKR/AU ber sekretariatet i samråd med Komiteen for internasjonale spørsmål (KISP) forberede en sak om situasjonen for romfolket til MKR-møtet i november.

MKR/AU 29/12 Møteplan 2013

MKR-møtene er allerede fastsatt for 2013; 5.-7.3, 19.-20.9. og 27.-28.11. Forslagene til møtetider for AU, samt tema og sted for første møte i rådet ble drøftet.

Vedtak:

1. MKR/AU vedtar følgende møteplan for sine møter 2013:

Fredag 25. januar
Onsdag 29. mai
Torsdag 17. oktober

2. Møtet i MKR 5.-7.mars bør legges til det økumeniske senteret i Genève, hvis mulig. Et aktuelt tema for et miniseminar er: «Gender and Power». Hvor arbeides det med dette temaet i de økumeniske organisasjonene?

Sak MKR/AU 30/12: Eventuelt**Filmen "Innocence of the Muslims" og reaksjoner**

MKR/AU hadde en kort drøfting av situasjonen som er oppstått etter publiseringen og spredningen av filmen «Innocence of Muslims» og voldelige reaksjoner i mange muslimske land.

MKR tok tidlig kontakt med Islamsk Råd Norge (IRN), men de har denne gangen valgt å komme med en egen uttalelse. Denne ble delt ut i møtet sammen med en uttalelse fra KV og en kirkelig-muslimsk i tilnytning til Kirkelig Dialogsenter i Stavanger.

Vedtak:

MKR's sekretariat bes om å lage en uttalelse som kommenterer saken på kirken.no, og med referanse til blant annet KV og IRNs uttalelser.

Generalsekretærens uttalelse vedlegges protokollen.

Neste møte i MKR/AU: **Fredag 25. januar kl. 10-14 på møterom Borg, Kirkens hus.**

Vedlegg

Uttalelse fra Mellomkirkelig råd for Den norske kirke:

Usmakelig framstilling av profeten Muhammed

Mellomkirkelig råd for Den norske kirke forstår godt at muslimer blir opprørt over filmsnutten «Innocence of Muslims» som ble lagt ut på YouTube. Den framstiller profeten Muhammed på en usaklig og usmakelig måte, og det er vanskelig å se at filmens hensikt er noen annen enn å sjikanere profeten, såre muslimer og framstille islam på en ufordelaktig måte. Vi synes det er moralsk forkastelig å framstille islam på en slik måte.

Som troende kan vi kjenne oss igjen når noen krenker det vi holder for hellig. Kristne opprøres også når Jesus og Bibelen latterliggjøres. Vår kultur er full av harselering med kristendommen. Ytringsfrihetens pris er at vi må tåle at våre religiøse skrifter og tradisjoner kritiseres offentlig.

Men kritikk må framføres på en respektfull og saklig måte. Når man omtaler en annens religion, er det en god huskeregel at den andre må kunne gjenkjenne sin religion. Og så er det naturligvis fritt fram i et demokrati å gi offentlig uttrykk også for at en anser en religion for usann. Men også dette må skje respektfullt, og det må være religionen og ikke troende mennesker som kritiseres.

Religionsfriheten verner om enkeltmenneskets rett til å utøve sin religion, men den verner ikke selve religionen fra å bli kritisert. Sunn og kritisk diskusjon i det offentlige om religion er et sunnhetstegn på et velfungerende demokrati. Det må den troende tåle, selv om det kan kjennes ubehagelig og sårende når ens egen religion kritiseres. Tålegrensen vil variere, både ut fra ytringsfrihetens plass i samfunnet og ens egen sårbarhet. Men ingen skal godta å bli hånet og krenket på grunn av sin tro. Ytringsfriheten må forvaltes etisk ansvarlig slik at vi ikke ydmyker og sprer usannheter om andre mennesker. Dette ansvaret har alle som ytrer seg offentlig.

Samtidig er det totalt uakseptabelt å reagere med vold, selv om en kjenner seg grovt krenket. Usakligheter må møtes med argumentasjon og dialog, ikke ukontrollert aggresjon og kriminalitet. Mellomkirkelig råd tar på det sterkeste avstand fra de voldshandlinger vi har sett som reaksjoner på Muhammed-filmen.

Vi må tåle å leve med hverandres ulikheter i dagens pluralistiske samfunn. Dette er fullt mulig dersom vi respekterer hverandre, lytter til hverandre og ikke bygger opp usaklige fiendebilder. Mellomkirkelig råd arbeider sammen med Islamsk Råd Norge for å forebygge religiøs ekstremisme. I en fellesuttalelse fra november 2011 oppfordrer vi religiøse ledere, menigheter og forsamlinger til å ta til orde mot hatefull og truende omtale av andre, ikke minst i media og på internett. Vi oppfordrer også menighetene til å se etter tidlige varsler i egne rekker, for å oppdage usakligheter og fordømmende omtale av andre som kan utvikle seg til hat og voldelig religiøs ekstremisme.

19.09.2012

Berit Hagen Agøy

